

TEXTUALITÁS, TEATRALITÁS ÉS VIZUALITÁS

Huszthy Edit

huszthyedit@gmail.com

A KUTATÁS RELEVANCIÁJA

A színházi látványtervezés egy olyan határterület, amit ma Magyarországon az elmúlt évtizedek eredményeit figyelmen kívül hagyva értékelünk, ezért valahogyan eltűnik a képző- a színház- és az alkalmazott tervezőművészet közötti mezsgyén. Ezt az is jelzi, hogy funkciója (a köztudatban) a mai napig a helyszínmegjelölés, hangulatfestés és a dekoratív kiegészítő elem szintjén maradt meg.

A Képzőművészeti Egyetemen tanított színházi látványtervezést – természetesen több más értelmezés mellett – olyan képzőművészeti alkotásként is felfoghatjuk, ami egyrészt önmagában is képes egy szituáció megjelenítésére, másrészt lehetőséget ad a színházi díszlet- és a jelmeztervezést nem tárgyalkotó művészetként megközelíteni. Ez azt jelenti, hogy a képző- és a színházművészet két ponton találkozik egymással. Az egyik a színházi látvány, mint a Gesamtkunstwerk vizuális alkotóeleme (ami akár önálló, egyeduralgoló szerepet is kaphat), a másik a színházi- és a képzőművészeti performativitás összekapcsolódása.

Vágta - jelenet Kárpáti Péter: Az országalma c. színdarabjából

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Doktori Iskola

Témavezető: István Mária PhD, Antalóczy Tímea PhD
Kutatási terület: Színházi látványtervezés és rokon művészeti jelenségek

KÉRDÉSFELVETÉS

Lehet-e drámai szituációkat szöveg, zene vagy színészi alakítás nélkül, pusztán képzőművészeti eszközökkel megjeleníteni?

Melyek a képző- és a színházművészet találkozási pontjai?

Melyek a közös problémafelvetéseik?

Mi a céljuk és milyen eszközökkel igyekeznek elérni azt?

KUTATÁSI MÓDSZER

Kvalitatív kutatás és elméleti okfejtés a kortárs színházművészet területén.

A KUTATÁS EREDMÉNYE

A drámai szöveg a színházi mű alapja, ami a színházi gesztusokká, hangokká, mimikává, mozdulatokká és látvánnyá változik. A dramatikus szövegek színházi megjelenítése lehetőséget nyújt a látványtervezést az irodalmi alkotás vizuális reprezentációjaként értelmezni. A színházi Gesamtkunstwerkben a különböző művészeti ágak más-más eszközökkel képesek kifejezni ugyanazt a tartalmat. Az így szerzett információk asszociatív módon kapcsolódnak össze és különböző szimbólumok formájában jutnak kifejezésre. A dramaturgiai alapon létrehozott képzőművészeti alkotások speciális vizuális gondolkodást igényelnek. A színházművészetet a képzőművésztől az alkotás folyamata különbözteti meg. A képzőművészetben az alkotás alapját más műalkotásoktól független problémafelvetések képezik, míg a színházművészetben az alkotómunka egy adott irodalmi mű értelmezésén keresztül, a különböző művészeti ágak közötti összefüggések, szinesztéziás kapcsolatok keresését vagy kialakítását jelenti.